

Nro. 49.

**A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből Pénteken Junius 26-ik napján 1812-ik
esztendőben.

B é t s.

A' Cs. K. Generálisi karból a' múlt Májusban,
penzión volt Feldmarschal - Lieutenánt Báró *Ca-*
vallar és penzión volt Generálmájor Gróf *Sinzen-*
dorf, meghaláloztak. — Generálmájor Gróf *Har-*
degg penzióra tétetett.

Lovasság' Generálissa Hertzeg *Schwartzen-*
berg, a' Gallitziában öszszegyülekezve lévő Cs.
K. szemmeltartó armádiának vezérévé neveztet-
vén, számfelett való Oberster *Gollner* a' Kerpen
regementjétől, mint Generális - Adjutáns, Májor
Gróf *Paar* a' Fő Hertzeg Károly regementjétől,
és Májor *Fiala* a' *Schwartzenberg* Ulánus rege-
mentjétől, mint Szárny - Adjutánsok, melléje
adatt attak. —

Lovasság' Generálissa Gróf *Hohentzollern* és Feldmarschallieutenát *Frimont*, hasonlóképpen Gallitziába rendeltettek. Feldmarschallieutenánok *Gorupp*, Hertzeg *Hessen-Homburg*, és *Sommarriva* között az első belső Austriában, a' második Kassán, a' harmadik pedig Budán kaptak Osztájos Generálisi hivatalokat.

Generálmájorok *Giffing*, *Stutterheim*, és *Steininger*, mint Brigadérosok, az első Cseh országba, a' második Gallitziába, a' harmadik Magyar Országra rendeltettek.

A' *János Fő Hertzeg* igen szép Dragonyos Regementjéről úgy írnak Gallitziából, hogy Magyar országból menvén Jun. harmadikán *Sambor* városába (Gallitziában a' *Dniester* mellé) megérkezett.

Prágából Jun. 11-dikén az ő Császári Felségek' naponként való időtöltéseikről írták, hogy 10-dikben theátromban vóltak, a' hol kimondhatatlan örvendezéssel fogadtattak ő Felségek; 12-dikben a' könyves házat és a' *Technicum Institutumot* méltóztattak Felséges Urunk a' *Frantzia Császárné* ő Felségével meglátogatni, a' hol jelenlétekben és nagy megelekedésekre külömbkülömb féle próbák is tétettek. Estve Concert vólt a' *Fr. Császárné* ő Felséginél.

Délben naponként a' maga Felséges Szülőinél szokott familiai módon ebédelni *Fr. Császárné* ő Felsége, estvénként változtatva adnak asztalt a' Felséges uraságok, a' hova a' főbb udvariak között is mindenkor hívattatnak változtatva néhányak.

Prágából Junius' 19-dikén. A' múlt vasárnapon, á. m. e' hónap' 14-dikén délután, Felséges

Urunk és Aszszonyunk a' Frantzia Császárné ő Felségével és a' több itt lévő fő uraságokkal egyetemben, a' Bubenet nevű mulató és sétáló helyre hintókban kísértáltak, hogy ott az ő Felségeket nagy sokasággal váró közönséget felséges jelenléteikkel szerentséltessék. A' nagy tó és az a' mellett plántáltatva lévő fák' sorai körül egy időtskéig sétálván ő Felségek, azután a' szála mellett hintóikból kiszállani méltóztattak, 's azután a' fák' soraival körülvétetve lévő útakon gyalog folytatták a' sétálást, a' honnét, minekutánna a' Prágai sokaságot a' magok illy közelről való szemléltetésével megörvendezették volna, fél óránál tovább tartott időöltés után az udvarba vissza tértek. —

A' következett hétfűn az ennekelőtte Hertzeg *Kinsky* most Gróf *Wratislaw* kertjét, azután az oda nem messze lévő *Clam-Gallas*-kertet méltóztattak sétálás közben megszemlélni ő Felségek. — Kedden délben a' Gróf *Chotek* úr ő Ex.ja igen kies fekvésű *Weltrusz* nevű szigetjét nézték - meg. —

Junius 16-dikán és 18-dikán, *Antal*, *Lajos*, és *Renát* Császári fő Hertzegekkel egyetemben, a' kik 13-dikban ide érkeztek vala, a' Prágai örző sereg' katonai gyakorlottságának nézésével töltött időt nagy megelekedéssel 17-dikben pedig közönséges audientziát méltóztatott tartani Császár ő Felsége.

Junius' 18 dikán estve, Felséges Urunk, Aszszonyunk, és Frantzia Császárné ő Felsége, a' *Würtzburgi* Nagy és Fő Hertzeggel *Antal*, *Renát* *Lajos*, *Rudolf* Cs. Fő Hertzegekkel, *Antal* *Szaksoniai Királyi* Hertzeggel 's ennek élete' párjá-

val Therésia Cs. Fő Hertzegaszszonnyal egyetemben, a' Gróf *Kollovrát* Fő Burg - Gróf ő Ex. ja által adatott bált tisztelték - meg abban való kegyelmes megjelenéssek által, a' hol 11 óra utánig méltóztattak időt tölteni. Ezen bál igen gazdag és fényes vólt.

Frantzia Birodalom.

Ő Felsége a' Római Király (így szóllanak a' Jun. 10-dikén költ újságok Párisban) ezelőtt néhány napokkal a' tsetstől elválasztatott; igen jó egészségben van; a' *Meudoni* levegő igen egészséges ő Felségének.

A' *Brémai* ítélőszék sok *conscriptusokat*, kik a' katonaság elől elszöktek vagy elbújtak, megbüntetett 500 Frank birsággal, és azzal, hogy ha megtaláltatnak azután is a' katonák közzé adatatnak. Az 500 Frankot a' szüléik tartoznak lefizetni a' nyomtatásban kiadatott hirdetményre kívántató költséggel együtt. — A' *conscriptio* dolga most egyátallyában mindenütt szoros a' Frantzia birodalomban; bajosan vonhatják ki magokat a' katonáskodásra alkalmas fiatalok.

A' délre fekvő Frantzia partok mellett egy kis próbát tettek az Anglusok Jun. 15-ő napján: de minden következés nélkül. *La Ciotat* nevű városnál és kikötőhelynél a' *Provintzia* nevű tartomány partja mellett, 15 Lineahajók, 2 Fregátok, 's 3 Korvették megjelenvén, 60 kisded hajókon fegyvereseket küldöttek el, de a' parton lévő battériák kemény tüzelése őket vissza kergette. Más nap' reggel *Isle Verte* nevű sziget mellé eveztek az ellenséges hajók, a' melly valami ezer ölnyi távolságra esik *La - Ciotattól*; a' hova ki is szállottak az Anglus fegyveresek az alatt, míg

9 Línaahajókról, 2 Fregátokról és 2 Korvettékről az ő ágyúzók a' partra tüzeltek. Hanem alig érkeztek - ki, hogy egy tengeri ágyúzó tsapat és az első Línea Regiment az ő fogadásokra megjelenvén, az ellenség nem soká ismét a' maga hajóin lévő ágyúk' tüze alatt keresett menedék helyet, de ott sem múlathatott tovább, tsak míg holtjait és sebeseit a' hajókra takaríthatta. A' Frantziák között tsak 3 katona kapott gyenge sebet, és Hadnagy *Gery* két puszkagolyóbist, midőn bajonéttal az ellenségre rohant. Mennyin lehettek az Anglusok, tsak abból lehet hozzávetni, hogy 60 hajótskákon szállottak - ki,

Prusszia.

A' Frantzia Császári és Prussziai Királyi Felségek között a' múlt Februárius 24-dikén Szövetséges *Alkú* kötötett, és az, a' múlt Mártzius 5-dikén Berlinben a' két Udvarok' Ministerjei által ki is tseréltetett. Foglalatja ez: —,

„Ő Felsége a' Prusszus Király és ő Felsége a' Frantziák' Császára, Olasz Király, a' Rénusi Szövetség' Oltalmazója, 's a' Helvétziai Szövetség' Közbenjárója, olyan kívánságtól lelkesítetvén, hogy a' köztök fennálló kötések még szorossabban megkötessenek, czélzássoknak végre hajtása végett kinevezték — tudniillik

A' Prussziai Király Báró *Krusemark Fridrik Wilhelm Lajos* urat, Kir. Generálmájort, a' Királynak a' Frantzia Császárnál és Olasz Királynál lévő rendkívül való Követjét és telyes hatalommal felruháztatott Ministerjét, a' Veres Sas és Érdem Rendek' Vitézét —

„És ő Felsége a' Frantzia Császár, Olasz Király, a' Rénusi Szövetség' Oltalmazója, 's a'

Helvétziai Szövetség' Közbenjárója: Gróf *Maret Hugo Bernard* urat, Bassanói Hertzeget, a' Be-
tsület Legiónak Nagy Keresztesét, a' Vas Koro-
na Rend' Komendátorát vagy közép Keresztesét,
a' Sz. István Magyar Királyi, a' Bavariai Szent
Hubert, és a' Sakszóniai Korona Rendek Nagy
Keresztesét, a' Persiai Nap Rend' első rangbéli
Vitézét, a' Bádeni Hűség' Rendje Nagy Keresz-
tesét, a' Frantzia Császári Institutum' második
szakasza negyven tagjainak egyikét, 's a' maga
külső dolgokra ügyelő Ministerét; a' kik a' ma-
gok telyes hatalmokat illető írásaiknak költsönös
általtserélése után a' következő tzikkelyekben
egyeztek - meg :

1) *Tzikkely.* Ó Felsége a' Pruszsiai Király
és Ó Felsége a' Frantzia Császár, Olasz Király, 's
az ő utánok következő örököseik között, minden
Európai Hatalmasságok ellen való Oltalmazó Szö-
vetség legyen, a' melly Hatalmasságokkal az al-
kuvó részeknek egyike vagy másika háborúba
bonyolódva van, vagy abba bonyolódhatna.

2) *Tzikkely.* Költsönösön mind a' két alku-
vó részek kezességet vállalnak egyik a' másik
birtokainak egészségéért.

3) *Tzikkely.* Abban az esetben, ha t. i. a'
jelenlévő alkunak telyesíttetni kell, és valahány-
szor ez az eset elő fordul (hogy t. i. ez az alkú
telyesíttetik) az alkúvó részek különös kötés ál-
tal fogják meghatározni az elővétetendő eszkö-
zöket.

4) *Tzikkely.* Valahányszor Anglia a' keres-
kedés' törvényeit megbántja, az által, hogy a'
Frantzia Országi vagy Pruszsiai tengerpartokat
bezárattott állapotban lenni hirdeti, vagy pedig

akármely egyéb a'féle eszközhöz nyúl, a' melly az *Utrechti Kötésben* meghatároztatva lévő tengeri törvényekkel meg nem egyez: a' két alkúvó Hatalmasságok mind annyiszor bé fogják zárni a' magok partjaikat és kikötőhelyeiket még azoknak a' neutrális Hatalmasságoknak hajóik előtt is, a' kik a' magok zászlójoknak függetlenségét megsértettetni engedik.

5) *Tzikkely*. A' jelenlévő alkut rátifikálni kell, és a' rátifikátziót Berlinben 10 napok alatt, vagy ha lehet még hamarább is ki kell tserélni.

„Meggöttetett és aláíratott Párisban Februárius' 24-dikén, az ezer nyoltzszáz tizenkettődik esztendőben. —“

„*Bassanói* Hertzeg

„*Báró Krusemark*.”

A' szökevény katonáknak költsönös kiadatásokra nézve is alkura mentek ezen két Hatalmasságok egymással. Az Alkunak egyik tzikkelyében azt is meghatározták az egyező részek, hogy a' Dániai Királyt is meghívják az ezen kötésben való béállásra.

*

*

Néhány külső Országi újságok (így szóll a' *Berlini* újság) úgy említették mint valami rendkívülvalóságot, azt, hogy a' Frantzia nagy armádia után sok egyebek között, tűzoltó alkotványok, kortsoják vagy vízpatkók is vitettek volna ládákbán. Ezek a' tűzoltó alkotmányok azonközben, mint az azokkal együtt szemléltetett bőrvedrek mutatják, nem egyébre valók, hanem hogy a' vizet azoknak segedelmek által, a' hol a' szükség úgy találja kívánni, mértföldnyi távolságra

is elvinni, 's az ármádiáknak friss vizet szerezni lehessen. Meg eshetik, hogy a' mi a' kertészeket, 's kortsojákat vagy vizpatkókat illeti, talám az ezekről való beszéd is tsak valami e'féle fundamentomon épült. — (Az ilyen víz patkót vagy kortsoját, hazánkban némely helyeken tsákjának nevezik).

Marschal *Magdonald*, kinek vezérlése alá tartoznak mint mondják egyebek között a' Königsbergi vidékeken tanyázó Prusszus seregek is, Junius 8-dikán már által ment volt Königsbergen, és *Memel* felé folytatta útját. A' Regimentek is arra felé nyomúltak utánna.

A' Frantzia ármáda' fő hadi szállása, Junius 7-dikén *Thornból* tovább indúlt *Osterode* felé a' napkeleti Prussziai földön.

Dantzából így írtak Junius 9-dikén. Tegnap előtt estvéli 7 órakor az a' szerentséje vala városunknak, hogy Napoleon Császár ő Felségét falai közzé megérkezni szemlélte. Ő Felsége leg nagyobb tsendességgel jött-bé ide, és a' Kormányozó palotába szállott-bé, melly már el volt számára készítettve. —

Thornból így írtak környülállásosan a' Napoleon Császár' oda való megérkezéséről és ott való mulatásáról: — Jun. 3-dikán délutánni 6 órakor érkezett ide ő F. ge, és a' Kormányozói palotába szállott-bé. Túl a' hídon az előljáróktól és a' városi tisztektől fogadtatott 's kísértetett a' város kapujáig, melly igen szépen feltzifrázva és szép czímirásokkal felékesítettve vólt. Estve mind ez a' kapú mind pedig maga a' város megvilágosítatott, melynek szemlélésére az idő környülállásainak terhes mivóltokról elfelejtkezvén,

nagy számú sokaság gyűlt össze. Más nap a városban és annak környékein nagy számmal tanyázó fegyveres seregeket, 's ezek között egy számos ágyúzó tsapatot méltóztatott megmustrálni ő F.ge. Tsak azon egy házban, melyben a' tudósító ezt a' levelet írta, 80 tisztek és 77 köz emberek tanyáznak. Különös vidámsága ő Felségének nyilvánossággal bizonyította azt, hogy nagy meglegedését találta legyen seregeinek szemlélésében; majd minden Kompániánál megállapodott, sok tisztekkel és közkatonákkal beszéllett, sokaknak rendczímet osztott, és sok tiszteket nevezett. Innét 7-dikben indúlt tovább *Danczka* felé. Olyan parantsolat vólt kiadattatva, hogy Junius 13-dikára minden tsapatok megérkezzenek a' ki rendeltetett hadi líneába. Az ármáda után 20 napra kívánta kenyeret vittek úgy nevezett *requirált* szekereken."

Ugyan ezen tárgy felől ilyen kifejezésekből álló, Thorni levelet adott ki Párisban a' *Gazette de France* nevű újság: —,

„A' Császár ő Felsége lóháton jött-bé *Thorn* városába, a' melly így történt. Látván ő Felsége, hogy a' hintó, melyben űlt, a' mély homokban nehezen halad előfelé, kiszállott belőlle és lóra űlvén úgy tette az utolsó két mértföldeket nagy sebességgel. A' lakosok mind kijöttek vólt ő F.ge eleibe, 's az országúton és a' valami 1000 lépésnyi hidon állottak rakásonként, látni iparkodván F.gét. Junius 3-dikán megérkezése után a' maga és az ármáda Generálstábjaít, a' városi és vidéki előljárókat maga eleibe botsátotta; azután a' Neufchateli Hertzeztől, a' Nagy Lovászmestertől, a' Thorni Kórmányozótól, számos In-

zsinór Generálistól, és a' maga Adjutánsaitól kísértetvén, az itt lévő szélesen kiterjedő és nevezetes erősségeknek megszemlélésekre ment ő Felsége. —

„Az ármáda felséges tekintetű. A' többek között két karabélyos vasas regementek, melyek a' Marschal Ney (Elchingeni Hertzeg) vezérlése alatt lévő ármádához tartoznak, minden szemeket magokra vonnak. A' testőrző seregnek az első vadász Regementje a' Dantzikai Hertzeg vezérlése alatt, 3-dikban délben érkezvén - bé Thornba, mindeneket bámúlásra indított. Magatartására nézve a' karoszszelező helyre bé illene. A' Császár' ablaka alatt tábori muzsikával ment - el, a' ki a' maga nagy meglegedését a' tiszteknek kinyilatkoztatta. —

„Az idő igen szép — eleség' dolgában bőség van — a' Császárunknak leg jobb egészsége jár, és mindenek nagy reménységben vannak.“

A' Párisi Monitőr ilyen kifejezésekkel emlékezik ezen *Thorni* környülállások felől: — „Császár ő Felsége Thornban a' Testőrző seregnek mustráját tartotta, melly oly szép vólt, mint mikor Párisban parádét tart. Egész eddig való útjában tsak 15 embert hagyott hátra az ispotályokban. A' meleg itt, későre, de egyszeriben jött - el; *Thornban* oly nagy a' hévség mint *Párisban*, a' melly szemlátomást sietteti a' plánták' gyarapodását.“

Az Olasz Vice - Király Május 20-dikán valami 15,000 emberekből álló és a' Gen. *Vrede* vezérlése alatt lévő Bavarus seregnek mustráját a' Vistulán túl *Lipnóban*, Thorn és Plock között tartván, onnét Thorn felé vette útját.

Közönséges levelekben íratatik, hogy *Napoleon* Császár a' *Warschauer* Hertzegségnek Státustanátsától hat olyan fő tekintetű Lengyel Nemeseket kívánt legyen, a' kik valamint a' *Warschauer* Hertzegségben úgy szintén a' régi Lengyel Respublikának mostanában az Orosz birodalomhoz tartozó részeiben is birtokosok, oly végre, hogy midnenütt az ő Felsége személyét kísérik. Azon személyek között, kiket a' Státustanáts ki-nevezett, és a' kik a' Császári fő hadi szállásra azonnal útnak is indultak, ezek fordúlnak elő névszerént: Hertzeg *Sangusko*, *Chodkievitz*, *Sirakovszky*, és *Sulistrowszky* urak.

Warschauból egyenesen írták Junius 12-dikén, hogy a' Nagy Hertzegségben Julius' 15-dikére rendkívül való Diéta hirdettetett volna, a' melly a' Státustanáts Elölülőjének Gróf *Potockynek* és a' *Warschauer* Frantzia fő rangú Követnek a' *Mechelni* Érseknek kormányozássok alatt fogna tartatni.

Oda t. i. *Warschauba* a' Császárt magát is nem soká várták; a' Királyi kastély készen tartott befogadására; a' *Westpháliai* seregek' helyébe, mellyek onnét már tovább nyomúltak, Császári testőrzők érkeztek volt-meg. Már az ő Felsége tábori lovai ott voltak a' Cs. bagázsát hordozó öszvérekkel egyetemben.

Orosz Birodalom.

Petersburg', Május 29-dik napján. Császár ő Felségének kívánt jó egészsége jár *Willnában*. A' *Willnához* 27 *Werst* (4 mértföld) távolságra napnyúgotra fekvő *Trocki* nevü városban 's annak környékein fekvő seregeket, meglátogatta és nézegette ő Cs. F. ge.

Nállunk Május' 24-dikén nagyon havazott. — Közönségessé tétetett, hogy a' tzu-krot, ká-vét, fűszerszámot és egyéb Indus szerzeményeket, az Archangeli kikötőhelybe is bé lehet hozni, oly módon mint a' Libaui, Rigai, és a' Petersburgi kikötőhelyekbe.

Levegői nevezetességek.

Stiriában *Mariaczell* városa felett Junius' 6-dikán délutáni 6 órakor terhes fellegzetek borítván-elaz eget, 's az ezek által okoztatott nehéz idő valami egy óráig tartván, a' menykő a' nagy templom' tornyára szállott, annak falait keményen megrontotta, a' folyosón és a' choruson le a' nagy oltárra ment, azon egy darab márvány követ letört, onnét az oltár megé vévén útját az ott álló bútsujárók között néhányat a' földre tsapott, sokakban kissebb nagyobb sérelmet okozott. Nyóltzan, a' kik az oszlopok körül állottak, sokáig, a' földrevertetve heverték elégett ruhával és érzékenység nélkül. Az életre azok között tsakugyan minnyájok vissza hozattattak orvosi segedelem által, két asszonyon kívül, kik még veszedelemben vannak. Egyiknek sok helyen megégett a' teste, a' másik pedig a' gyomra környékén égett-meg igen erőssen.

A' világnak minden részeiben sok a' féle levegői tünetmények vétettek észre, mintha a' levegőégből valami égő testek esnének-le nagy zuhanással; 's lesvén özszeromlanak. A' régi tudósok e' tünetményeknek semmi magyarázatját

nem tudván adni, annak valóságát egészszen tagadni jónak találták. A' Frantzia Akadémia munkái között is fordul egy ilyen példa elő, a' mely szerint annak tagjai egy ilyen levegői kőnek leesését forma szerint tagadták, azt mondván, hagy a' város protokolluma, mellyben ezen kőnek leesése feljegyeztetett, költemény, a' szemmel látók' bizonyágtétele megsalattatás, 's hogy egy szóval az egész dolog tsupa lehetetlenség volna. De az Égi kövek hullanak még most is, a' Frantzia Akadémiának ítélete mellett is a' levegőből. *Chladni* nevű természetvizsgáló tudós ez előtt valami 12 esztendővel olyan véllekedésben vólt, hogy ezen levegői köveket a' hóld hányná - ki magából. Azólta mindent elkövettek a' tudósok, hogy ezen köveknek minémúségeket kitanúlhassák; ezeknek leg régibb históriáikat elé keresgéltek; minden chimiai eszközöket elővettek a' dolognak kinyomozására. Az eránt meglehetősséggel meg is győződtek, hogy ezeket a' köveket nem a' hóld hajgálja - ki magából: de ezt tudni még tsak annyi, hogy mik nem ezek a' kövek, nem pedig hogy mik. Nem régen is hullottak ilyen kövek a' levegőből, t. i. Frantzia országban *Toulonse* mellett a' múlt Aprilis 10-dikén, Westpháliában pedig *Helmstädt* mellett Aprilis 15-dikén. Ezeket is chémiai vizsgálás alá vették a' tudósok. Mire mehetnek vizsgálódásokkal, meg mutatja az idő.

Dégen úr Bétsi vólt órasmester, most levegői szárnyas utazó, a' foiyó Junius 10-dikén Párisban tett egy ilyen levegői próbát. A' Journal

de l' Empire igen tisztességesen és magasztalást érdemlő pártfogással adta elő az ő felevezésének históriáját: —,

„Valamint *Belloni* nevű Olasz muzsikust megítéltek a' mi muzsikusaink, a' nélkül, hogy őtet halgatták volna, éppen így akarták a' mi levegői hajósaink is megítélni *Dégen* urat, a' nélkül, hogy őtet látták volna. Mind kettőjüknek története éppen egyforma. Éppen az a' gyűlölség, melly az Olasz muzsikus előtt a' mi énekes játékaink' theátrumát bézárta, akarta a' Német *Dédalus* előtt is bézárni a' levegő ég' országát: de szerentsére a' Bécsi Mechanikusra nézve nem érte-el célját olly könnyen. Minthogy az irigyek az ítélőszék' útján őtet az ő célzásában telyességgel meg nem akadályoztathatták: tehát holmi olyan apróság eszközökhöz folyamodtak, mellyeket a' rágalmazás és gonosz lelkűség kigondolhattak. Egy goromba motskolódó írás p. o. a' melly minden felé kifüggesztetett és elszélesztetett, úgy írta-le őtet, mint egy 60 esztendő's erőtelen öreget. Az írás alá G. betű van tétetve, melyre nézve némelyek, a' kik tudják a' dolgot, azt erőssítik, hogy ez az írás azon levegői utazó nevének első betűje volna, kinek neve G. betűn kezdődik (*Garnerin*). Ezek az emberek meg nem elégedtek e'féle megbántásokkal illetni *Dégen* urat, és a' féle kérdéseket tenni néki, hogy valósággal szándékozna-e megpróbálni azt, a' mit kihirdetett. A' próbatételre határoztatott napon valami igen rossz emberek *Dégen* úrnál megjelenvén az egyik szárnyát titkon eltörték. Az idő

szép volt, a' nézők véghetetlen sokasággal ösz-
 szegyülekeztek, tehát a' magok várakozásokban
 ilyen módon felette sokan megtsalatkoztak. A'
 volt a' rossz emberek célja, hogy a' közönsé-
 get a' Bétsi Mechanikustól e'képpen elidegenítsék,
 vagy pedig hogy valamelly szerentsétlenséget
 okozzanak néki. A' következett napon nem volt
 olyan szép idő, sőt az ekkor uralkodott kemény
 szél egészen megmenthette volna a' szárnyas
 hajóst a' repüléstől, ha az ő bátorsága csak leg
 kisebbé is ingadozott volna. De ő sokkal inkább,
 noha az a' fa, melyhez magát a' repülés közben
 megvetni szokta, éppen az ő felevezésének mi-
 nutumában eltört, bátorsággal felevezett — ma-
 gát a' nézők előtt felségesen lebegtette szárnyai
 által, mellyeknek tsinos formájokat mindenek
 tsudáskozással szemlélték. Egy valóságos nagy
 madarat képzeltetett a' megtsalattatás a' nézők
 előtt repülni a' magosságban. Meg kell azt val-
 lanunk, hogy a' Párisi közönség ugyan, azért-
 é, hogy az irigységtől megnyerettetett, vagy pe-
 dig hogy a' hosszás várakozást megunta volt,
 előre semmi kedvező hajlandósággal nem látszott
 lenni Dégen úrhoz: de a' felrepülés ideje elkö-
 vetkezvén, tsakugyan nagy tapsolással és méltó
 dítsérettel jutalmaztatta meg őtet, kinek iparko-
 dásai, ha a' szél, a' melly miatt repülését úgy
 nem intézhette is mint akarta volna, hihetőkép-
 pen szerentsésesebb kimenetellel koronáztattak vol-
 na meg. A' mi az ő repülő alkotmányát illeti,
 arra, hogy arról furdamentomosabb ítéletet te-
 hessünk, szükséges leszen az ő felrepülését még
 egyszer látnunk. Ilyen bátorságot egy hatvan

esztendő's emberben dít'sérni kéntelenek vagyunk. Az ő felrepülése egyéb eránt valósággal új játék lévén, nem lehet, hogy a' közönség' figyelme-tességét magára ne vonja.

Konyha Recipe.

Egy óltsó, egészséges, és jól tápláló riskása levesnek készítésére ilyen *Receptet* hirdettetett ki a' mánufaktúrákra és kereskede'sre ügyelő Minister a' Frantzia birodalomban: —,

„Végy egy font riskását, tisztítsd és mosd-meg jól, tedd egy tserép fazékba, tölts reá két kanna (talám pint) hideg vizet, főzd lassan gyenge tűz mellett, mikor felfokad vagy felhasadoz's a' leve meg sűrűdik töltögess lassanként 5 kanna meleg vizet belé, kavard-fel gyakran, hogy meg ne égjen, 2 órai főzés után tölts 4 lat meleg vízben feleresztett lentse vagy borsó lisztet belé, törd vagy kavard össze igen jól, hogy elegyedjék a' liszt jól össze a' riskásával; $\frac{3}{4}$ óra múlva tégy belé 4 lat vaját vagy zsírt, 4 lat sót, és annyi borsot, a' mennyi kétszer a' kés' hegyire fér: most ismét kavard 4 vagy 5 minú-táig azért, hogy a' zsír, só, és bors járja jól által, és vedd-el a' fazékat a' tűztől. Meg kell jegyezni, hogy az 5 kanna víznek el kell főni előbb, hogy sem a' zsír, só, és bors belé tétetik. Egy font riskása így megkészítve ad 11 vagy 12 font egészséges, tápláló, és jó ízű levést. Lentse vagy borsó liszt helyett krumpli lisztet is lehet belé tenni; könnyebben elegyül össze a' riskásával; nem is kíván annyi zsírt. Az ilyen leves főzéshez tsak egy negyedrészt annyi fa vagy széntűz kívántatik, mint egyéb ételfőzéshez.